

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17Csp/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319200839
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2319200839.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci žalobcu: M.P. Q. I., nar. X. X. XXXX, trvale bytom XXX XX A., V. XXXX/XX, zast.: Sidor a partneri, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 920 01 Hlohovec, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1441,68 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1441,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 9. 3. 2019 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou doručенou súdu dňa 18. 2. 2019, domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1441,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 3.dňa po doručení žaloby žalovanému (t. j. od 9. 3. 2019) do zaplatenia a to z titulu bezdôvodného obohatenia.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 17. 3. 2015 žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“). Predmetná Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Na žalobcu sa preto vzťahujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru. V zmysle uvedenej Zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver s nasledujúcou špecifikáciou:

Celková výška úveru - 1500,- eur

Výška úrokovej sadzby - 17,77 % p.a.

RPMN - 26,09 %

Výška splátky - 87,24 eura

Celková čiastka splatná dlžníkom - 2060,88 eura.

Uvedená Zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a s ďalšími predpismi slovenského právneho poriadku. V súvislosti s uvedeným Zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi:

- Absencia RPMN z dôvodu nesprávneho určenia RPMN:

Vzhľadom k tomu, že žalovaný poskytol žalobcovi úver len vo výške 1350,- eur, pretože pri poskytnutí úveru započítal so sumou istiny poplatok za poskytnutie úveru 150,- eur (s poukazom na započítanie podľa bodu 8.1 Zmluvy), ktorá predstavuje v zmysle § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch výšku spotrebiteľského úveru, nakoľko zákon počíta len so skutočne poskytnutým plnením.

Výsledkom je RPMN vo výške 95,61 %, čo je v absolútnom rozpore s údajom uvedeným v Zmluve (po zohľadnení skutočnej výšky istiny, počtu splátok a výšky splátok). Obdobným konaním veriteľov sa už zaoberal aj Súdny dvor vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s., kedy predmetom otázky súdneho dvoru bolo započítanie poplatku za poskytnutie úveru do výšky úveru na účely výpočtu RPMN, kedy peniaze reálne spotrebiteľovi poskytnuté neboli, ale veriteľ ich zahrnul do istiny úveru. Súdny dvor v danej veci ustálil výklad a to tak, že do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Treba zdôrazniť, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48, ako aj bod I prílohy tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Aj podľa Rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 SŽo 21/2013 súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie pôžičky, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby (spotrebiteľského úveru), treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Ak žalobca do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj poplatok za poskytnutie pôžičky, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe - k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú prax a súčasne ju zakazuje.

- Neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov:

Žalovaný v Zmluve neuviedol spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky ako to vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľ má byť zrozumiteľne informovaný o termínoch mesačnej splátky a o spôsobe započítania mesačnej splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky. V predmetnej Zmluve táto náležitosť chýba. Z ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené, aby sa Zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. všeobecné obchodné podmienky alebo splátkový kalendár.

- Absencia termínu konečnej splatnosti úveru:

V zmluve nie je dojednaná konečná splatnosť úveru. Táto podstatná náležitosť musí byť v Zmluve jasne určená pevným dátumom, aby spotrebiteľ pri podpise zmluvy mal dostatočné informácie na kvalifikované rozhodnutie. Neuvedenie tejto zákonnej náležitosti môže do značnej miery narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa. Absencia termínu konečnej splatnosti spôsobuje, že úver zo Zmluvy je podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca na uvedenú zmluvu uhradil sumu najmenej 2791,68 eura, teda úver (t. j. skutočne poskytnuté prostriedky) preplatil o sumu najmenej 1441,68 eura. Žalobca sa tak domáhal, aby mu žalovaný vrátil bezdôvodné obohatenie vo výške 1441,68 eura spolu s 5% ročným úrokom z omeškania a to od 3. dňa po doručení žaloby žalovanému až do zaplatenia.

Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je vymedzený čas plnenia, treba podľa ustanovenia § 563 OZ vychádzať z toho, že obohatený je povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň potom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie a ak nedošlo k požiadaniu dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu; zročnosť pohľadávky nastane deň po doručení tejto žaloby žalovanému (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 210/2005).

Zároveň žalobca požiadal súd, aby do rozsudku uviedol konkrétny deň omeškania, vzhľadom na to, že súd bude disponovať informáciou o doručení podania žalovanému, pričom zisťovanie tohto dátumu žalobcom by bolo nehospodárne a neprimerane zaťažujúce (s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP). V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava (5Co/403/2014): „Viazanosť súdu žalobným petitom znamená, že pri rozhodovaní vo veci je súd povinný zachovať obsahovú zhodnosť toho čoho sa žalobca v konaní domáhal, ale môže výrok formulovať inými slovami.“

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že podstatné pre konanie je v prvom rade ustanovenie článku 2., ods. 2.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, v zmysle ktorých: „Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RU. Zmluva o RU je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa. Dlžník vyplní do formulára Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere nim požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že Veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti Dlžníka splácať úver výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere, pričom výška úrokovej sadzby a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného Dlžníkom v bode 5 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinnosti zo strany Veriteľa.

Podľa článku 3., ods. 3.1 zmluvných dojednaní : Pri stanovení RPMN v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere zmluvné strany vychádzajú z predpokladu, že medzi vyplatením úveru a splatnosťou prvej splátky uplynie práve rovnaký mesiac, a že splatnosť každej nasledujúcej splátky bude nasledovať vždy po uplynutí ďalšieho rovnakého mesiaca od splatnosti predchádzajúcej splátky. Za rovnaký mesiac sa podľa tejto Zmluvy o RÚ a podľa prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. považuje 30,41666 dňa, t.j. 365/12.

Z uvedeného vyplýva, čo znamená údaj „predpokladaná RPMN“ v bode 5 a čo hodnota RPMN v bode 6. Žalobca v podanej žalobe uvádza paušálne tvrdenia bez toho, aby uviedol všetky relevantné skutočnosti. Údaj o RPMN nie je ani zmluvná podmienka, ani sa v zmysle žiadneho zákona dohodnúť nedá. Ani zákon č. 129/2010 Z.z. neurčuje, že pôjde o dohodnutý údaj, ale o vypočítaný ukazovateľ. Tento zákon určuje aj to, kedy sa tento údaj má vypočítať - v čase uzavretia zmluvy o úvere (a nie napríklad v čase podania žiadosti o úver, čo sa žalobca mylne domnieval ak vychádzal z toho, že medzi stranami sporu nedošlo k dohode o RPMN, pretože žalobca navrhol iný údaj a žalovaný v prijatí návrhu uviedol zasa iný).

Pri podaní žiadosti o úver údaj o dátume vyplatenia úveru známym nie je. Ten sa stane známym až pri schválení úveru. Z toho dôvodu sa údaj RPMN môže odchyľovať. To však nie je zmenou návrhu; napokon žiadateľ o úver nenavrhuje žiadny konkrétny dátum, kedy má byť úver vyplatený.

Z tvrdenia žalobcu zároveň nevyplýva zdôvodnenie tvrdenia, v čom má údaj o výške RPMN pre neho pôsobiť zmätočne a nezrozumiteľne.

Žalobca napáda závery, kedy sa berie výška úveru ako výsledná suma poskytnutých finančných prostriedkov. To, že žalobcovi bola na účet poukázaná nižšia suma, ako je uvedené v zmluve, nie je spôsobené tým, že by mu bol poskytnutý nižší úver, ako bol dohodnutý, ale skutočnosťou, že zmluvné strany sa dohodli na započítaní poplatku za poskytnutie úveru v určenej výške - táto okolnosť vyplýva z bodu 10 Zmluvných dojednaní, ako aj zo samotnej zmluvy o revolvingovom úvere (body 5 a 6).

Ako základnú skutočnosť ohľadne „poplatku za poskytnutie úveru“ žalovaný uvádza, že otázka poplatku, jeho prípustnosti a prijateľnosti bola osobitne posúdená Národnou bankou Slovenska vo veci vedenej pod číslom OFS - 12322/2015. Zo záverov prijatých v danom konaní o. i. vyplýva, že „V danom prípade predstavuje poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru (spolu s úrokom) plnenia za poskytnutie služby. (...) V nich je transparentným spôsobom uvedené, že „poplatok za poskytnutie úveru“ je súvisiacim nákladom pri poskytnutí spotrebiteľského úveru. Poplatok je takisto zreteľne uvedený v oboch žiadostiach o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového druhu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového druhu.“

Poplatok za poskytnutie úveru bol zohľadnený pri výpočte RPMN, nakoľko táto okolnosť vyplýva zo samotného zákona.

To, že poplatok za poskytnutie úveru je započítaný do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť v súvislosti s poskytnutým úverom, vyplýva aj zo zmluvy, kde sa uvádza „Celková čiastka, ktorú musí Dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok za poskytnutie úveru)“, ako správne poznamenáva žalobca. Ak v zmysle zákonnej definície je celkovou čiastkou (§ 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z.) súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, potom je logické že celkové náklady (v zmysle § 2 písm. g)) tvoria „úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok za poskytnutie úveru“. Uvedené pritom nepredstavuje vyvodzovanie nejakých komplikovaných záverov, ale o spojenie zákona a obsahu zmluvy. Pričom zo zmluvy (článok 3., ods. 3.1 zmluvných dojednaní) zreteľne vyplýva, že RPMN je počítaná z celkových nákladov.

O tom, že RPMN sa počíta aj so sumou poplatku za poskytnutie úveru, bol žalobca písomne a v súlade so zákonom informovaný aj pred uzavretím samotnej zmluvy. Z obsahu jeho tvrdení nevyplýva žiadna reálna skutočnosť, ktorá by podporila jeho tvrdenia o nesprávnosti výpočtu RPMN.

Žalovaný poprel obsah tvrdení žalobcu o tom, že Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX neobsahuje náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu o absencii výšky, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nakoľko nie je v zmluve výslovne rozpísané, v akej časti zo sumy splátky je splátka istiny, v akej splátka úroku a v akej výške splátka prípadných poplatkov

Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. vyžaduje uvádzanie spôsobu započítania splátky na úver, istinu a úroky len v prípade, ak sa splátky priradujú k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. O takýto typ úveru a prípad v zmluvnom vzťahu medzi sporovými stranami nejde.

Pokiaľ ide o členenie jednotlivých splátok, výklad podávaný žalobcom neobstojí a je založený na formalistickom prístupe pri výklade právnej normy. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017: Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 341/07 uviedol: „Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu.“

Žalovaný poprel dôvodnosť tvrdení žalobcu o absencii údajov o termíne konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti úveru, ako podstatnú skutočnosť je potrebné zdôrazniť, že Zmluva o úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie revolvingového typu/zmluva o revolvingovom úvere, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle článku 14. sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy o RÚ (článok 7., ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní).

Z ustanovenia článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

Z ustanovenia článku 9., ods. 9.1 zmluvných dojednaní vyplýva Zmluva o RÚ je uzavretá na dobu neurčitú s tým, že revolving sa uskutoční za podmienok stanovených touto Zmluvou o RÚ.

Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia.

Žalovaný ďalej tvrdil, že doba trvania zmluvy a tiež termín konečnej splatnosti úveru sú riadne uvedené a je splnená zákonná požiadavka.

Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500107498 obsahuje určenie „termínu konečnej splatnosti“ viacerými spôsobmi, a to

- určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok,
- spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti.

Žalovaný poukázal tiež na to, že záver žalobcu spájajúci bezúročnosť úveru s neúvedením termínu konečnej splatnosti odporuje tiež Smernici 2008/48/ES. Súdny dvor EÚ vo veci C-42/15 konštatoval, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neúvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Ani neúvedenie termínu konečnej splatnosti by nemohlo viesť k záveru o

bezúročnosti úveru, pretože nie je v zmysle uvedené spôsobilé spochybníť možnosť, aby dlžník posúdil rozsah svojho záväzku v zmysle zmluvy.

Žalovaný poprel aj tvrdenia žalobcu o tom, že v zmluve je nesprávne uvedená suma, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Žalovaný v zmluve správne uviedol údaj celkovej čiastke, ktorú je dlžník povinný zaplatiť vo výške 2060,88 eura (53,08 x 36 + 150 eur - poplatok za poskytnutie úveru).

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby súd podanú žalobu zamietol a súčasne zaviazal žalobcu k náhrade trov právneho zastúpenia.

4. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - Zmluva o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru, zmluvné dojednania a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Žalobca podal žalobu tak, ako je vyššie popísané a odôvodnené.

6. Právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Súd poukazuje na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať. Súd poukazuje pri posúdení splnenia podmienok podľa § 150 CSP aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 13/2009 z 24. 2. 2010, podľa ktorého základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. (teraz § 150 CSP), podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočností rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Zároveň súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/217/2007 z 27. 7. 2009, podľa ktorého účastníci konania teda majú povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenie preukázať. Ak účastník neunesie dôkaznú povinnosť, resp. dôkazné bremeno, má to pre neho nepriaznivý následok v tom, že súd pristúpi k vydaniu pre neho nepriaznivého rozhodnutia vo veci

7. Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko

z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

8. Súd dáva do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

9. Zodpovedá pravde, že strany uzatvoril Zmluvu tak, ako to je popísané v bode 2. tohto odôvodnenia. Rovnako mal súd za preukázané (žalovaný to nijak nepoprel), že žalobca uhradil na úver celkovo sumu 2791,68 eura. Z vyjadrení strán taktiež nesporným je, že žalovaný vyplatil na klientský účet žalobcu úver vo výške 1350,- eur. Túto skutočnosť žalovaný nijako nepoprel, preto súd vychádza z toho, že táto skutočnosť nie je sporná a teda sa v konaní nedokazuje. Rovnako súd za nespornú považuje aj požadovanú sumu z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný nijako nespochybnil, ako ani dátum, od ktorého si žalobca uplatnil úroky z omeškania. Žalovaný spochybnil tvrdenia žalobcu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v prípade, že súd dôjde k opačnému názoru, už samotnú výšku bezdôvodného obohatenia nespochybnil.

10. Podľa § 3 OZ, účinný k 17. 3. 2015, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 1 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ZoSÚ), účinný k 17. 3. 2015, (1) Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

(2) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. g), h), l) cit. zák., Na účely tohto zákona sa rozumie

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f), g), i), j), k) cit. zák., (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná,

ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) cit. zák., Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

11. Súd posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský, nakoľko žalovaný plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, žalobca vystupuje ako fyzická osoba nepodnikateľ. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Preto treba aspoň rámcovo vymedziť, ktoré, resp. aké podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa považujú za neprijateľné, pričom dôsledkom je to, že sú zo zákona neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dohodne uzavrieť zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

12. Žalobca vychádzal z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Celková výška spotrebiteľského úveru nemôže zahŕňať sumy, ktoré korešponujú obsahu pojmu celkových nákladov spotrebiteľského úveru. Odkaz žalovaného na obchodnú prax je v súdnej veci bez právneho významu, nakoľko je zjavné, v praxi nespôsobujúce pochybnosti, že na spotrebiteľské vzťahy sa aplikujú ustanovenia občianskoprávnej, nie obchodnoprávnej úpravy. Východiskom uvedeného pojmu na vnútroštátnej úrovni je znenie zákona o spotrebiteľských úveroch § 2 písm. l) - celková výška spotrebiteľského úveru, maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S poukazom na výklad Súdneho dvora (Vo veci C-377/14 z 21. apríla 2016 vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s., SÚDNY DVOR (tretia komora), v ktorom Súdny dvor uvedený pojem vyložil. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Treba zdôrazniť, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Výška čerpania úveru v zmysle časti I prílohy I smernice 2008/48 tak zodpovedá celkovej výške úveru v zmysle článku 3 písm. l) tejto smernice. Postup žalovaného pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov nebol správny, nakoľko z ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že pokiaľ spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver, do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, zahrnúť treba. O tom, že žalobca na uzatvorenie dohody o poskytnutí doplnkovej služby pristúpiť musel, ako aj že bez takéhoto dojednanie by k uzavretiu úverovej zmluvy nedošlo, niet so zreteľom na obsah úverovej zmluvy pochyb. Vyplýva to predovšetkým zo štruktúry samotnej zmluvy, ktorá vo svojom formulárovom vyhotovení v bode 8. vôbec nevytvára priestor pre prípadné odmietnutie služby spotrebiteľom a upravuje službu ako imanentnú súčasť právneho vzťahu bez alternatívy.

13. Zároveň je potrebné uviesť, že v čase keď žalobca listiny podpisoval, boli Žiadosťou a nedostal relevantnú informáciu o tom, kedy bude splatná prvá ani posledná splátka a ani to, ako bude splátka rozdelená. Vzhľadom k tomu, že Zmluva je konsenzuálnym právnym úkonom a zmyslom a účelom zákona o spotrebiteľskom úvere je pravdivé a včasné informovanie spotrebiteľa o celom obsahu záväzku tak aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku. Všetky podstatné náležitosti Zmluvy musia byť

dohodnuté v čase uzatvorenia Zmluvy v písomnej forme (tak ako aj Zmluva). S poukazom na bod 71 Rozsudku Súdneho dvora zo dňa 9. 11. 2016 v veci C-42/15, z ktorého vyplýva, že vzhľadom k tomu, že absencia termínu konečnej splatnosti a doby trvania zmluvy môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle čl. 23 smernice 2008/48 a judikatúry pripomenutej v bode 63 Rozsudku Súdneho dvora.

14. Vzhľadom na uvedené je nutné posúdiť zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú.

15. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

16. Keďže zmluva je bezúročná a bezpoplatková a žalobcoví boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 1350,- eur zo strany žalovaného, žalovaný je povinný potom žalobcoví vrátiť sumu 1441,68 eura, t. j. rozdiel poskytnutého úveru a vrátenej sumy (2791,68 eura - 1350,- eur), nakoľko túto sumu žalovaný prijal od žalobcu bezdôvodne.

17. Keďže čas plnenia - vrátenie bezdôvodného obohatenia zákon presne nedefinuje, vychádzajúc z podstaty bezdôvodného obohatenia možno konštatovať, že bezdôvodné obohatenie dlžníkovi nepatrí a je nutné ho vydať okamžite, ako sa dlžník dozvie, komu patrí. Žalovaný bol žalobcom vyzvaný na vrátenie bezdôvodného obohatenia a to žalobou v tomto konaní, ktorá bola žalovanému doručená dňa 6. 3. 2019 (doručenka na č. I. 74 spisu). Dňa 7. 3. 2019 (štvrtok) bol žalovaný povinný plniť (§ 563 OZ: „Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.“) a keďže neplnil, dňom 8. 3. 2019 sa žalovaný dostal do omeškania, a tak žalobcoví patrí aj príslušenstvo. Príslušenstvo - úroky z omeškania si však žalobca uplatnil až od 9. 3. 2019, preto mu ho súd priznal od takto uplatneného dátumu.

18. Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného k 9. 3. 2019, Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Ku dňu 9. 3. 2019 bola platná základná úroková sadzba ECB vo výške 0 % ročne, potom úrok z omeškania predstavuje výšku 5 % ročne.

20. Vzhľadom na uvedené súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

21. O nároku žalobcu na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom žalobca bol v konaní plne úspešný. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.